

ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ ПОДІЛ ОУН НА МОСТИЩИНИ (1944 – 1952 РР.)

Однією із найбільших проблем при дослідженні визвольної боротьби ОУН і УПА, зокрема її регіональних структур, є нез'ясованість територіального устрою підпілля. Додатково ускладнюють справу його постійні зміни, зумовлені причинами зовнішнього та внутрішнього характеру. З'ясування територіального устрою ОУН є важливим, бо створює базу для подальших якісних досліджень визвольної боротьби в цьому регіоні.

Питання, пов'язані з територіальним поділом ОУН на Мостищині періоду збройної боротьби, детально не опрацьовувалися. Окремі дотичні аспекти висвітлені автором у кількох публікаціях¹. Про структуру підпілля ОУН на Мостищині також згадано у працях Василя Ільницького² та Мирослава Самборського³. Окремі відомості, дотичні поділу ОУН, містяться в книзі Володимира Зілінського, присвячені учасникам боротьби ОУН і УПА на Мостищині⁴.

Джерельна база представлена документами ОУН, які зберігаються у Центральному державному архіві вищих органів влади та управління (далі ЦДАВО) та Галузевому державному архіві Служби безпеки України (ГДА СБУ) в Києві, Архіві Центру досліджень визвольного руху (АЦДВР) та домашньому архіві Григорія Дем'яна у Львові, архіві польського Інституту національної пам'яті (ІРН) у Варшаві.

Основу джерельної бази складають звіти Яворівського надрайону ОУН, зокрема, політичні звіти за 1.01.1945 – 20.02.1946⁵; вісті з терену за 20.10.1945 – 20.05.1946 і 10.1946⁶; загальні звіти за 10.1946 – 11.1946, 04.1946, 07 – 08.1947, 11 – 12.1947, 03.1948 – 03.1949, 10 – 12.1949, 10 – 12.1950⁷; пропагандистські звіти за 10.1947, 01 – 02.1948, 09.1948 – 12.1949⁸. Ряд документів зберігаються як речові докази до архівно-кримінальної справи крайового провідника Львівського краю Євгена Пришляка⁹.

Окремі уточнення є у листах та записниках провідних членів ОУН: крайових провідників Львівського краю Зиновія Тершаковця-“Федора” і Осипа Дяківа-“Наума”, окружного провідника Львівщини Миколи Мошончука-“Бора”¹⁰.

Інформацію про період від липня 1943 р. до початку 1945 р. містять звіти і накази Перемиської області ОУН за цей період¹¹.

Із радянських документів найбільш цінними є протоколи допитів діячів ОУН, зокрема, крайового провідника Львівського краю Євгена Пришляка-“Яреми”¹², надрайонних референтів пропаганди Яворівщини Галини Савицької-Голояд-“Ганни”¹³ та Володимира Коровця-“Ольжича”-“Зенона”¹⁴, працівниці надрайонного техзвена Мирослави Гресько-“Уляни”¹⁵, окружного господарчого референта Перемищини Ярослава Гамівки-“Вишинського”¹⁶ та повітової провідниці УЧХ Мостищини Марії Савчин¹⁷.

Додаткову інформацію містять спогади учасників визвольної боротьби, зокрема, обласного провідника Перемищини Василя Галаси-“Орлана”-“Зенона”¹⁸, а також уже згадуваної Марії Савчин-“Марічки”¹⁹.

При підготовці статті надали допомогу дослідники Руслан Забілий, Василь Ільницький та Михайло Романюк.

В період німецької окупації територіальний поділ ОУН співвідносився, з деякими відмінностями, як з існуючим німецьким адміністративно-територіальним устроєм (поділ на округи), так і з попередніми – радянським (області) і польським (повіти).

Край Західні Українські Землі, який охоплював територію Галичини, поділявся на області, області – на округи, округи – на повіти, повіти – на райони, райони – на підрайони, підрайони – на кущі, кущі – на станиці, які були найнижчою ланкою територіального устрою.

Така схема діяла і на Мостищині. Від 1930-х рр. існував Мостиський повіт ОУН, який охоплював територію Мостиського повіту за довоєнним польським адміністративно-територіальним поділом.

Станом на 1944 р. Мостиський повіт ОУН (криптоніми “Могила” і “Михайло”) входив до Перемиської округи (криптоніми “Вулкан”, “Пороги” та “Холодний Яр”), яка, у свою чергу, була складовою Перемиської області ОУН (криптонім “Олімп”)²⁰.

Винятком була Судововишнянщина, яка належала до Львівської області ОУН. Про це відомо, зокрема, зі звітно-інформаційного листа Миколи Грека-“Гайдара” (заступник обласного референта Служби безпеки ОУН Львівщини) до свого керівника Ярослава Дякона-“Дмитра” (обласний референт СБ ОУН Львівщини), датованому 23 жовтня 1944 р. Адресант, описуючи ситуацію у питаннях безпеки в Яворівському повіті, доповідає і про Судововишнянський район²¹.

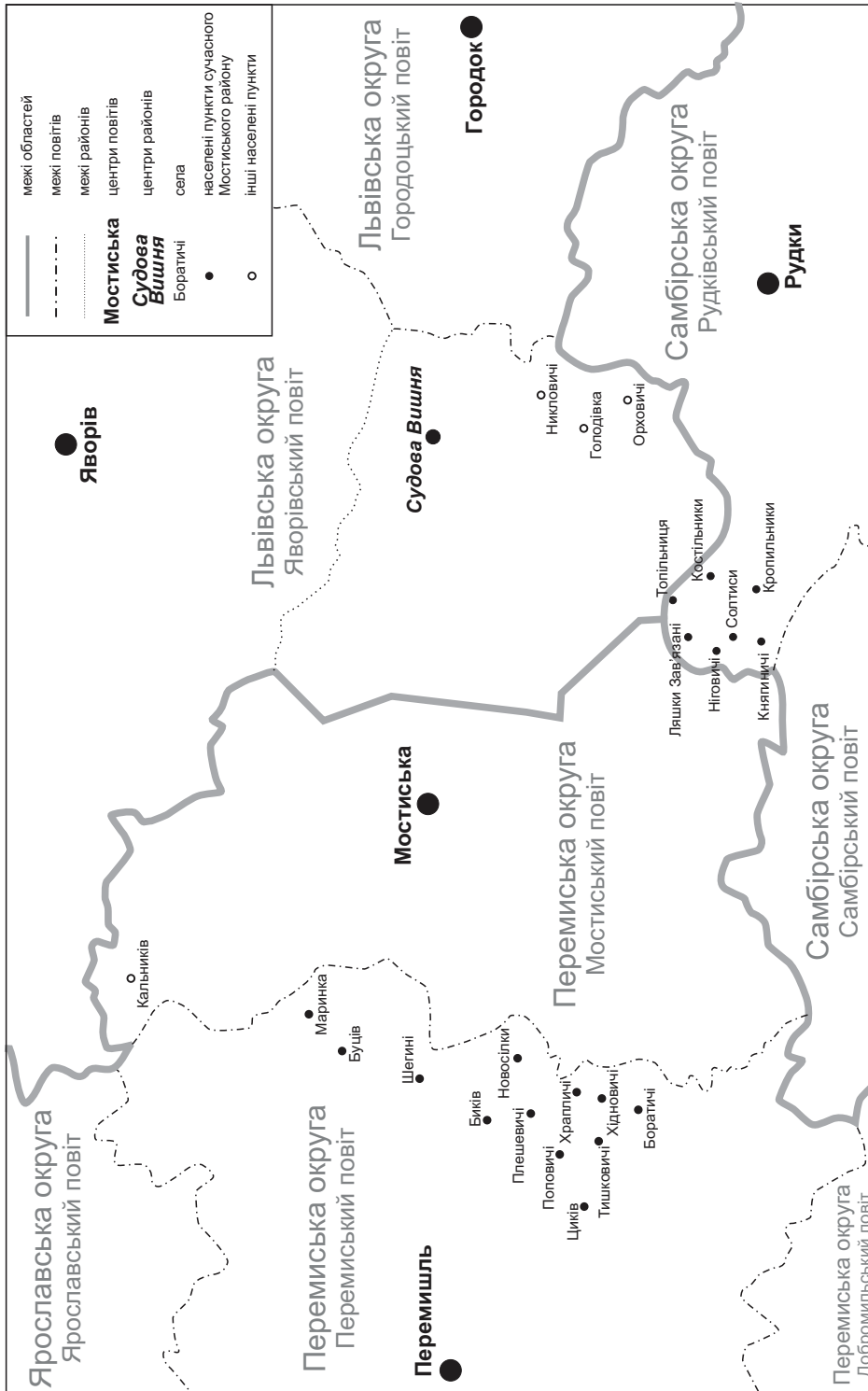
Отже, Судововишнянський район ОУН з невідомого часу належав до Яворівського повіту Львівської (Городоцької, Львівської сільської) округи, яка входила до Львівської області ОУН.

Склад цього району невідомий, але за аналогією із іншими районами ОУН періоду німецької окупації можна припускати, що їх територія співвідносилася із 2 – 3 збірними гмінами за передвоєнним польським адміністративно-територіальним устроєм. При цьому часто якраз на території 2 – 3 гмін у 1940 – 1941 рр. існували радянські адміністративні райони. Зокрема, Судововишнянський район за радянським поділом включав територію Судововишнянської, Дидятицької і Твірзької збірних гмін, а це села Арламівська Воля, Борятин, Великі Мокряни, Волостків, Волчищовичі, Вуйковичі, Голодівка (тепер Загір’я), Дидятичі, Дмитровичі, Довгомостиська, Завадів, Загороди, Заріччя, Княжий Міст, Королин, Кульматичі, Липники, Макунів, Малі Мокряни, Мистичі, Никловичі, Орховичі, Санники, Слабаш, Солом’янка, Стоянці, Тулиголови (тепер Пісок), Хоросниця та Шешоровичі.

Абсолютна більшість населених пунктів Мостиського повіту ОУН та Судововишнянського району ОУН періоду 1944 р. входить до сучасного Мостиського району, за винятком сіл Голодівка (тепер Загір’я), Никловичі та Орховичі (всі тепер належать до Самбірського району) та Кальників і частина Старяви (обидва тепер – Перемиський повіт Підкарпатського воєводства, Польща).

Крім цього, низка сіл сучасного Мостиського району не входила до Мостиського повіту ОУН. Це, насамперед, населені пункти західної частини району: Биків, Боратичі, Буців, Великі Новосілки, Малі Новосілки, Плешевичі, Поповичі, Тишковичі, Хідновичі, Циків, Шегині. Всі вони у 1944 р. належали до Перемиського повіту (криптонім “Пороги”) Перемиської округи Перемиської області ОУН.

Ще декілька сіл сучасного Мостиського району належали тоді до Рудківського повіту Самбірської округи ОУН Дрогобицької області ОУН (криптонім “Коссак”). Це

Територіальний поділ ОУН на Мостищині 1944 р.

Княгиничі, Костильники (тепер Костильники), Ляшки Зав'язані (тепер Зав'язанці), Ніговичі, Солтиси і Топільниця²².

Така оргсхема не була сталою. Керівництво підпілля намагалося знайти оптимальний варіант територіального поділу, беручи до уваги обставин боротьби та власні можливості. Це призводило до змін меж територіальних одиниць.

Окружний оргреферент Львівщини “Дан” 21 листопада 1944 р. писав, що провідник Дрогобицької області Зиновій Тершаковець-“Чагрів” забирає у своє підпорядкування від Львівської округи Комарнівщину (входила до Городоцького повіту ОУН) та Судовошишнянщину²³. Оскільки З. Тершаковець був призначений обласним провідником таки в листопаді 1944 р.²⁴, то й відповідне рішення про передачу теренів слід датувати цим місяцем.

Подробиць приєднання Судовошишнянщини до Дрогобицької області ОУН у документах не виявлено. Натомість відомо, що Комарнівський район був переданий до Дрогобицької області наприкінці 1944 р. (письмовий наказ окружного провідника ОУН Львівщини від 20 листопада і усний наказ окружного проводу від 1 грудня)²⁵. За твердженням районного організаційного референта Комарнівщини Богдана Утриська-“Моряка”, його керівник, районний провідник ОУН “Донський”, повідомив на початку березня 1945 р., що район повністю перейшов у підпорядкування обласного проводу ОУН Дрогобищини²⁶. Проте вже на початку квітня того ж року, згідно з свідченнями Б. Утриска, Комарнівщина повернулася до складу Львівщини²⁷.

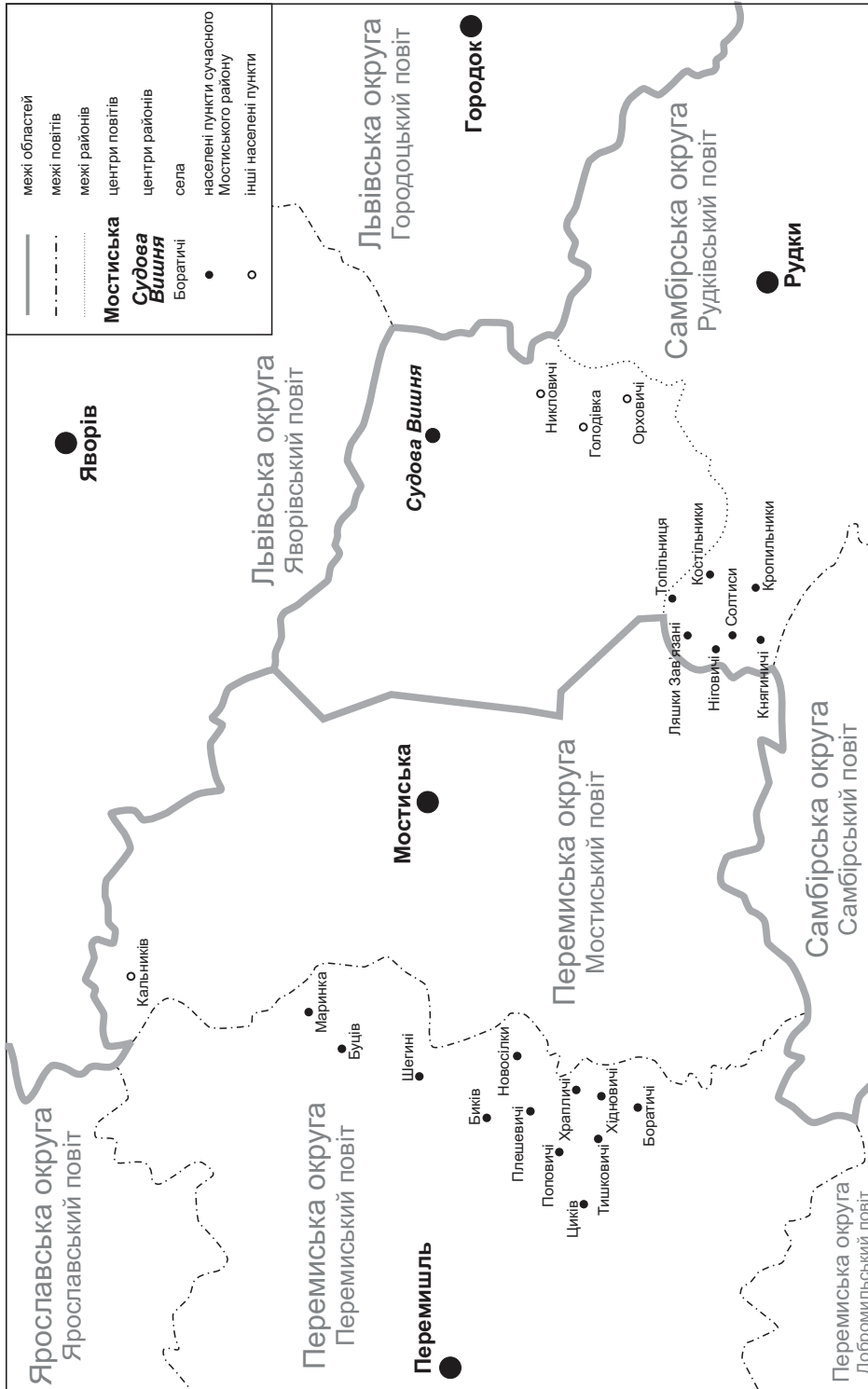
Можна припускати, що так само сталося і з Судовошишнянським районом ОУН. У складі Дрогобицької області він міг бути впродовж кількох місяців частиною тільки Рудківського повіту Самбірської округи, з яким межував.

У листопаді 1944 р. в територіальному устрої ОУН у Галичині розпочалися й більш глобальні зміни. Замість семи областей створено три краї: Львівський, Карпатський та Подільський²⁸. Крім того, повіти реорганізовано в надрайони, які склалися з районів, достосованих до меж радянського адміністративно-територіального устрою. Ліквідовано таку одиницю як підрайон. Впродовж кінця 1944 р. – перших місяців 1945 р. ці зміни були введені в життя. Зрозуміло, що вони торкнулися і організації на Мостищині.

Дрогобицька та Перемиська області ОУН були підпорядковані крайовому провідникові Львівського краю Дмитрові Слюзарові-“Арпадові”-“Золотареві”, який мав провести заплановані зміни. Проте невдовзі це рішення було поправлено і територія Дрогобицької області ОУН перейшла до Карпатського краю. Тільки невелика її частина навесні 1945 р. була приєднана до Львівщини – Рудківський та Миколаївський повіти ОУН.

Перемиська область, реорганізована в округу, увійшла на короткий час у склад Львівського краю. В лютому 1945 р. Д. Слюзар скерував до Перемищини на пост окружного провідника Петра Думу-“Варнака”, а на пост окружної референтки УЧХ – Галину Савицьку-Голояд-“Ярину”. Проте вже незабаром, наприкінці лютого 1945 р., на засіданні Проводу ОУН було прийнято рішення про створення (фактично відновлення) краю Західні Окраїни Українських Земель (ЗОУЗ), який включив ті українські землі, які увійшли до складу Польщі (т. зв. Закерзоння). Причиною такого кроку, ініційованого Д. Слюзарем, було встановлення польсько-радянського кордону, що створювало значні перешкоди для підпільної праці, в першу чергу – для зв'язків²⁹.

До Львівського краю з Перемиської області відійшли тільки території, які опинилися по радянський бік кордону, а це Мостиський повіт ОУН і східна частина Перемиського повіту ОУН. Це сталося не пізніше початку травня 1945 р.³⁰

Територіальний поділ ОУН на Мостищині поч. 1945 р.

Новий територіальний поділ підпілля остаточно утвердився влітку 1945 р. Всі населені пункти сучасного Мостиського району увійшли до складу Яворівського надрайону ОУН – складової частини Львівської округи Львівського краю. Винятком було тільки с. Боратичі. Воно входило до радянського Нижанковицького району, територія якого, за підпільним поділом, належала до Добромиського району Самбірського надрайону Дрогобицької округи Карпатського краю ОУН³¹.

Яворівський надрайон ОУН (ч. 3 за нумерацією в окрузі до 1949 р., відтак криптонім “Виноград”) включав територію таких районів за радянським адміністративно-територіальним устроєм: Краковецького, Крукеницького, Медиківського, Мостиського, Судовошишнянського, Яворівського, а також більшої частини Немирівського. При цьому варто зазначити, що Крукеницький, Мостиський та Судовошишнянський райони за радянським поділом включали всі села передвоєнного Мостиського повіту за польським поділом (крім, як вже згадувалося, сіл Кальників і частини Старяви); Медиківський і Нижанковицький райони за радянським поділом – ті села Перемиського повіту за польським поділом, які після угоди про розмежування польсько-радянського кордону 1944 р. опинилися в складі СРСР. Власне до складу цих п’яти районів за радянським поділом входили всі села сучасного Мостиського району (крім Боратич).

Межі районів ОУН корегувалися з межами радянських районів. Відповідно, Яворівський надрайон формально в період 1945 – 1952 рр. мав у своєму складі 6 районів ОУН: Яворівський (I), Краковецький (II), Немирівський (III), Мостиський (IV), Судовошишнянський (V), Крукеницький (VI)³². При цьому Крукеницький район ОУН охоплював села Крукеницького і Медиківського районів за радянським поділом³³.

До Крукеницького району ОУН входили також села південно-західної частини Мостиського району за радянським поділом: Баличі, Конюшки, Крисовичі, Пакість (Нагірне), Роствечко і Чижки. Це фіксується у звітах підпілля впродовж 1945 – 1951 рр.³⁴ За твердженням Галини Савицької-Голояд, у 1948 – 1949 рр. с. Пакість навіть було базою районного проводу ОУН Крукениччини³⁵.

Причиною такої ситуації, очевидно, було те що центральну частину радянського Мостиського району займали польські села, які розділяли масив населених пунктів з українським населенням на дві частини. Північна частина, більша, якраз і складала Мостиський район ОУН. Натомість південну частину приєднали до прилеглого Крукеницького району ОУН. Смуга польських сіл значно утруднювала б комунікацію між станицями підпілля в тому випадку, коли б усі села радянського Мостиського району склали один район ОУН.

З тієї ж причини до Судовошишнянського району ОУН не входили села радянського Судовошишнянського району, які знаходилися на північ від колії Перемишль – Львів: Арламівська Воля, Борятин, Заріччя і Хоросниця. Їх було приєднано до тих територіальних одиниць ОУН, до яких вони прилягали.

Відповідно, впродовж 1945 – 1951 рр. села Борятин, Заріччя і Хоросниця належали до Яворівського району ОУН³⁶. Натомість с. Арламівська Воля в цей же період належало до Мостиського району ОУН, що також фіксується у звітах підпілля³⁷.

Більш заплутана ситуація із селом Твіржа, яке за радянським поділом належало до Судовошишнянського району. У звітах підпілля з кінця 1945 р. – початку 1946 р. воно фігурує за Мостиським районом ОУН³⁸, натомість в документах осені 1948 р. – осені 1951 р. – за Судовошишнянським районом ОУН.³⁹ Це дає підстави вважати, що десь між 1946 р. і 1948 р. с. Твіржа перейшло із організаційного підпорядкування Мостиського району до Судовошишнянського.

Брак кадрів змушував організацію до укрупнення територіальних одиниць підпілля. Так, у межах Яворівського надрайону від 1947 р. Немирівський район ОУН було підпорядковано районному проводу ОУН Краковеччини⁴⁰. Серйозні проблеми мала підпільна мережа на Мостищині. Через велику кількість сіл, в яких домінувало польське населення, станом на осінь 1946 р. організація мала лише 8 станиць⁴¹. Відповідно, Мостиським і Судовишнянським районами ОУН керував один районний провід ОУН, на чолі якого стояв Петро Прокопів-“Тарасенко”⁴². Саме це стало причиною того, що його помилково вважали надрайонним провідником⁴³. Подібна ситуація збереглася і після загибелі “Тарасенка”, що сталося 31 жовтня 1948 р. Обов’язки районного провідника двох районів виконували Михайло Садовий-“Павло”-“Артем”-“Калина” (кін. 1948 – весна 1949), Прокоп Івановський-“Гарбуз”-“Арсен” (весна 1949 – 08.1951), Василь Стадник-“Чміль” (08 – 09.1951).

У подібному статусі були і районні провідники Крукениччини, які фактично керували двома районами за радянським поділом (Крукеницьким та Медиківським). Цей пост займали “Козаченко” (1945 – 1947), “Мирон”-“Орел” (1947 – 1949), Ярослав Чума-“Степовий” (1949 – 1950), Михайло Корецький-“Лютий” (1950 – 1952).

Виходячи із таких підпорядкувань (Немирівщини – Краковеччині, Мостищини – Судовишнянщині) Яворівський надрайон у 1947 – 1952 рр. фактично складався із чотирьох районів ОУН: Яворівського (криптонім “77”), Краковецького (“3/4”), Судовишнянського (“Г-2” або “Г-II”) і Крукеницького (“1001”)⁴⁴.

Райони ОУН, які включали територію сучасного Мостиського району, певний час мали фактично окремого керівника. Ним був заступник надрайонного провідника Яворівщини Володимир Кривокульський-“Треф”, який у 1945 – 1946 рр. був відповідальний за південні терени надрайону, тобто власне за райони IV, V і VI⁴⁵.

15 травня 1948 р. у результаті корегування польсько-радянського кордону до Польщі було передано села Медика (з присілком Медицькі Халупки), Селиська і Яксманичі. Остаточна передача цих населених пунктів відбулася в ніч з 23 на 24 травня того ж року⁴⁶. Українців, які там мешкали, переселили до інших сіл Медиківського району (насамперед у Шегині та Биків), а також до сіл Крукеницького, Мостиського та Судовишнянського районів, зокрема, розташованих уздовж колії Перемишль – Львів⁴⁷. У Медиці залишилося 50 польських, мішаних та кількох українських родин, в Селиськах – 2 польські родини, в Яксманичах – 24 родини⁴⁸.

Медиківський район в радянському адміністративному поділі був ліквідований. Його південна частина була приєднана до Нижанковицького району (Плешевичі, Поповичі, Тишковичі, Хідновичі, Циків), північна – до Мостиського (Биків, Буців, Новосілки, Шегині). Крім того, відбулися деякі зміни в поділі районів за радянським поділом. Зокрема, з Крукеницького до Нижанковицького району відійшли села Боевичі, Гориславичі, Гусаків та Радохінці. Натомість зі Старосамбірського до Крукеницького району передано Берестяни, Биличі, Рейтаревичі і Рогізно⁴⁹.

“Вирівнювання” кордону не привело до змін у підпільному поділі⁵⁰. Крукеницький район ОУН і надалі включав усі села, які раніше входили до радянського Медиківського району (крім, зрозуміло, Медики, Селиськ і Яксманич), як теж і ті, що були передані від радянського Крукеницького району до Нижанковицького.

Лише у вересні 1951 р. у звіті Крукеницького району ОУН знаходимо решту населених пунктів радянського Нижанковицького району із райцентром включно. При цьому зазначено, що всі вони за оргсхемою належать до Крукениччини⁵¹. Проте інформація про ці села подана мінімальна, що свідчить про недавнє приєднання сіл. Крім

того, у звіті за жовтень – грудень 1950 р. до Крукениччини ще не належали всі села радянського Нижанковицького району⁵². Тому можна вважати, що повністю радянський Нижанковицький район увійшов до Крукеницького району ОУН саме у 1951 р.

19 вересня 1951 р. у Загородах під Судовою Вишнею загинули крайовий референт СБ, колишній провідник південної частини надрайону Володимир Кривокульський-“Треф” і районний провідник Судово-Вишнянщини Василь Стадник-“Чміль”; 11 жовтня біля с. Черчик Яворівського району – надрайонний провідник Федір Максим’як-“Тичина” і районний провідник Яворівщини “Грицько”; 3 травня 1952 р. в руки МДБ живим потрапив колишній надрайонний референт пропаганди і колишній в. о. надрайонного провідника Володимир Коровець-“Зенон”-“Ольжич”, а 25 червня того ж року – районний провідник Крукениччини Михайло Корецький-“Лютий”⁵³. Це були останні керівники на терені надрайону, а тому з їх ліквідацією організована діяльність ОУН на Мостищині припинилася. Невдовзі загинули або були затримані і окремі підпільники-одинаки, які залишилися в терені.

Як підсумок слід зазначити, що територіальний поділ ОУН виходив із потреб боротьби. Саме тому він співвідносився із радянським адміністративно-територіальним устроєм, що давало можливість ефективніше протидіяти радянській владі. Однак така відповідність не була твердою і у випадку виникнення важливих обставин (брак кадрів, проблеми комунікації) межі районів ОУН могли бути відмінні від радянських, а деякі райони ОУН могли охоплювати територію двох або й трьох районів за радянським адміністративно-територіальним устроєм.

¹ Мороз В. Вступ // Літопис УПА. Нова серія. – Т. 12: Воєнна округа УПА “Буг”. Документи і матеріали. 1943 – 1952. – Книга 1 / [упор., ред. В. Мороз, О. Вовк]. – Київ–Торонто, 2009. – С. 9–38; Мороз В. Юліан Кедринський-“Кармелок”, “Жмурко” // Шлях перемоги. – 2009. – Ч. 46. – 18 листопада. – С. 7; Мороз В. Провідник “Треф” // Шлях перемоги. – 2011. – Ч. 38. – 21 вересня. – С. 6; Мороз В. Районний провідник ОУН “Тарасенко” // Шлях перемоги. – 2011. – Ч. 46. – 16 листопада. – С. 6; Мороз В. Підпільні друкарні ОУН на Яворівщині // Шлях перемоги. – 2011. – Ч. 47. – 23 листопада. – С. 6; Ч. 48. – 30 листопада. – С. 6; Мороз В. Перемиська воєнна округа УПА “Сян” (1944 р.) // Український визвольний рух. – Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип’якевича НАН України, Центр досліджень визвольного руху, 2012. – Збірник 17. – С. 259–335; Мороз В. Володимир Кунанець // Шлях перемоги. – 2013. – Ч. 13. – 3 квітня. – С. 6.

² Ільницький В. Дрогобицька округа ОУН: структура і керівний склад (1945–1952 рр.). – Дрогобич: Вимір, 2009. – 368 с.

³ Samborski M. Oddziały UPA w Przemyskiem i Bieszczadach w roku 1944. Obwód (okręg) OUN-SD w Przemysliu i 6 WO “Sian” / M. Samborski // Rocznik Przemyski. – Przemyśl, 2008. – Z. 4. – S. 195–225.

⁴ Зілінський В. В борні за Україну (Мостищина). – Дрогобич: Відродження, 2006.

⁵ ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 376. – Т. 72. – Арк. 7–12; Спр. 398. – Т. 2. – Арк. 171–188; Т. 3. – Арк. 97–101.

⁶ ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 376. – Т. 79. – Арк. 279–284; Спр. 398. – Т. 2. – Арк. 80–144; Т. 4. – Арк. 101–110; Т. 5. – 211–232; Ф. 62. – Оп. 4. – Спр. 4. – Т. 71. – Арк. 3–32, Т. 78. – Арк. 132–184. – Т. 80. – Арк. 177.

⁷ Домашній архів Григорія Дем’яна; ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 376. – Т. 76. – Арк. 33–47, 161–189, 332–378; Т. 77. – Арк. 1–70, 105–110, 176–199, 305–371; Т. 78. – 48–97; 130–183.

⁸ Домашній архів Григорія Дем’яна; ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 376. – Т. 73. – Арк. 27–34, 52–57, 101–102, 146–258.

- ⁹ ГДА СБУ. – Ф. 5. – Спр. 67417. – Речові докази / копія зберігається в Архіві ЦДВР – Пакет 96.
- ¹⁰ ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 372. – Т. 9. – Арк. 119–133; Спр. 398. – Т. 21. – Арк. 240; Ф. 65. – Спр. С-9079. – Т. 33. – Арк. 39–49.
- ¹¹ ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 372. – Т. 3. – Арк. 188–191; Спр. 376. – Т. 71. – Арк. 16–19, 39–43, 107–115, 129–133, 154–160, 171–179, 205–212; Т. 76. – Арк. 1–4; IPN BU 1552/34, к. 5-8; Олімп. Жіноча референтура. Звіт за час від 19.XII.44 р. до 25.I.1945 р. / Домашній архів Володимира Мороза.
- ¹² ГДА СБУ. – Ф. 5. – Спр. 67417.
- ¹³ ГДА СБУ. – Ф. 6. – Спр. 75389фп.
- ¹⁴ Архів УСБУ у Львівській обл. – Спр. П-19143.
- ¹⁵ Архів УСБУ у Львівській обл. – Спр. П-24831а.
- ¹⁶ IPN Rz 051/301, к. 27–28.
- ¹⁷ ГДА СБУ. – Ф. 6. – Спр. 55204фп.
- ¹⁸ Галаса В. Наше життя і боротьба. – Львів: Мс, 2005.
- ¹⁹ Літопис Української Повстанської Армії. – Т. 28: Савчин М. Тисяча доріг. – Торонто–Львів, 1995.
- ²⁰ Галаса В. Наше життя і боротьба... – С. 41; Літопис Української Повстанської Армії. – Т. 28... – С. 70, 80–83; ГДА СБУ. – Ф. 6. – Спр. 55204фп.. – Т. 1. – Арк. 279–280; Ф. 13. – Спр. 372. – Т. 3. – Арк. 188–191; Спр. 376. – Т. 71. – Арк. 16–19, 39–43, 107–115, 129–133, 154–160, 171–179, 205–212; Т. 76. – Арк. 1-4; IPN BU 1552/34, к. 5–8; IPN Rz 051/301, к. 27; Олімп. Жіноча референтура. Звіт за час від 19.XII.44 р. до 25.I.1945 р...; Мороз В. Перемиська воєнна округа УПА “Сян” (1944 р.)... – С. 260, 268.
- ²¹ ЦДАВО. – Ф. 3833. – Оп. 2. – Спр. 14. – Арк. 39.
- ²² ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 376. – Т. 78. – Арк. 229.
- ²³ ЦДАВО. – Ф. 3836. – Оп. 1. – Спр. 19. – Арк. 33; Спр. 22. – Арк. 38.
- ²⁴ Мороз В. Зиновій Тершаковець-“Федір”. – Торонто–Львів: Літопис УПА. – С. 20–21.
- ²⁵ ЦДАВО. – Ф. 3836. – Оп. 1. – Спр. 66. – Арк. 144.
- ²⁶ Держархів Львівської обл. – Ф. П-5001. – Оп. 6. – Спр. 56. – Арк. 221.
- ²⁷ Держархів Львівської обл. – Ф. П-5001. – Оп. 6. – Спр. 56. – Арк. 223.
- ²⁸ Докладніше про це див.: Мороз В. З листування членів Проводу ОУН (листопад 1944 – травень 1945) // Український визвольний рух / Центр досліджень визвольного руху, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України. – Львів, 2007. – Збірник 10: До 100-річчя від дня народження Романа Шухевича. – С. 43–44; Ільницький В. Дрогобицька округа ОУН... – С. 23–26.
- ²⁹ Мороз В. Ярослав Старух (нарис життя і діяльності) // Літопис УПА. Нова серія. – Т. 21: Ярослав Старух. Документи і матеріали / [упор., ред. В. Мороз]. – Київ–Торонто, 2012. – С. 132–133.
- ³⁰ ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 398. – Т. 2. – Арк. 171–183; Т. 3. – Арк. 97–100.
- ³¹ ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 376. – Т. 78. – Арк. 289–296, 340–341, 359–360; Ф. 62. – Оп. 4. – Спр. 4. – Т. 83. – Арк. 45–47, 81–82, 89–90; Держархів Львівської обл. – Ф. П-5001. – Оп. 6. – Спр. 60. – Арк. 24–28.
- ³² ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 376. – Т. 73. – Арк. 146, 178, 220; Т. 76. – Арк. 33, 161, 332; Т. 77. – Арк. 176, 305; Т. 78. – Арк. 48, 130; Спр. 398. – Т. 2. – Арк. 121–139; Т. 21. – Арк. 240.
- ³³ ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 398. – Т. 21. – Арк. 240.
- ³⁴ ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 376. – Т. 76. – Арк. 39, 365–366; Т. 77. – Арк. 21, 28–39, 365–368; Т. 78. – Арк. 162; Спр. 398. – Т. 2. – Арк. 88–89, 124–125, 130–131; Ф. 62. – Оп. 4. – Спр. 4. – Т. 71. – Арк. 11–17; Ф. 5. – Спр. 67417. – Речові докази. – Пакет 86.
- ³⁵ ГДА СБУ. – Ф. 6. – Спр. 75389фп. – Т. 1. – Арк. 112.
- ³⁶ ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 376. – Т. 76. – Арк. 34, 166, 341; Т. 77. – Арк. 178, 182, 308, 311–314; Т. 78. – Арк. 58–59, 61; Спр. 398. – Т. 5. – Арк. 211–224; Ф. 62. – Оп. 4. – Спр. 4. – Т. 71. – Арк. 26–27; Ф. 5. – Спр. 67417. – Речові докази. – Пакет 86.
- ³⁷ ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 376. – Т. 73. – Арк. 163; Т. 76. – Арк. 38, 47; Т. 77. – Арк. 14–15, 185–188, 342; Т. 78. – Арк. 84–90, 142–145; Т. 79. – Арк. 284; Спр. 398. – Т. 2. – Арк. 86, 109–100,

112–114; Ф. 62. – Оп. 4. – Спр. 4. – Т. 71. – Арк. 23, 149–150; Ф. 5. – Спр. 67417. – Речові докази. – Пакет 86.

³⁸ ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 398. – Т. 2. – Арк. 112–114, 119; Ф. 62. – Оп. 4. – Спр. 4. – Т. 71. – Арк. 23; Т. 78. – Арк. 149–150, 159.

³⁹ Домашній архів Григорія Дем'яна; ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 376. – Т. 73. – Арк. 169; Ф. 5. – Спр. 67417. – Речові докази. – Пакет 86.

⁴⁰ ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 398. – Т. 21. – Арк. 240; Ф. 5. – Спр. 67417. – Т. 3. – Арк. 210.

⁴¹ ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 398. – Т. 21. – Арк. 240.

⁴² Більше про нього див.: Мороз В. Районний провідник ОУН “Тарасенко”...

⁴³ Зілінський В. В борні за Україну... – С. 203–213.

⁴⁴ ГДА СБУ. – Ф. 5. – Спр. 67417. – Т. 1. – Арк. 50–52; Т. 3. – Арк. 209–210; Ф. 6. – Спр. 75389фп. – Т. 1. – Арк. 107, 235; Ф. 13. – Спр. 372. – Т. 9. – Арк. 128–132; Спр. 376. – Т. 47. – Арк. 351; Т. 73. – Арк. 53–54; Ф. 65. – Спр. С-9079. – Т. 33. – Арк. 39–40; Архів УСБУ у Львівській обл. – Спр. П-24831а. – Т. 1. – Арк. 31–32.

⁴⁵ Мороз В. Провідник “Треф”...; ІРН ВУ 1552/13, к. 248.

⁴⁶ ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 376. – Т. 77. – Арк. 357.

⁴⁷ Зілінський В. В борні за Україну... – С. 256, 378, 442; ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 376. – Т. 77. – Арк. 355–356.

⁴⁸ ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 376. – Т. 77. – Арк. 357.

⁴⁹ ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 376. – Т. 73. – Арк. 217; Т. 77. – Арк. 357–358, 365–366; Т. 78. – Арк. 160–165; Архів УСБУ у Львівській обл. – Спр. П-19143. – Т. 1. – Арк. 5557; Спр. П-24831а. – Т. 1. – Арк. 163, 184–186.

⁵⁰ ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 376. – Т. 78. – Арк. 162–165; Ф. 5. – Спр. 67417. – Речові докази. – Пакет 86; Архів УСБУ у Львівській обл. – Спр. П-24831а. – Т. 1. – Арк. 28, 139.

⁵¹ ГДА СБУ. – Ф. 5. – Спр. 67417. – Речові докази. – Пакет 86.

⁵² ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 376. – Т. 78. – Арк. 160–166.

⁵³ Мороз В. Провідник “Треф” ...; Мороз В. Підпільні друкарні ОУН на Яворівщині...

Володимир Мороз.

Територіальний поділ ОУН на Мостищині (1944 – 1952 рр.).

У статті з'ясовано територіальний устрій підпілля ОУН на Мостищині у 1944 – 1945 рр., показано його зміни, подано розроблені автором картографічні ілюстрації територіальної побудови ОУН в краї.

Volodymyr Moroz.

The territorial division of OUN in Mostyska district (1944 – 1952).

The territorial structure of OUN in Mostyska district in 1944 – 1945 investigated in this paper. The changes territorial division OUN also described. The author made a map illustrating the OUN territorial construction in the district.